

Bizottsági útmutató

Tartalom

1. A habitusra vonatkozó követelmények és elvárások.....	2
1.1. Általános követelmények és elvárások	2
1.2. Rövid értekezéssel pályázókkal szemben támasztott követelmények és elvárások.....	2
2. A habitusvizsgálat menete és eredményei.....	3
3. A bizottság elnökének feladatai	5
3.1. Illetékességi felkérés, a pályázat befogadása.....	5
3.2. A habitusvizsgálati ülés megszervezése és előkészítése	5
3.3. Online és jelenléti ülések	7
4. A bizottsági ülés lebonyolítása, az ülés eredményeit rögzítő dokumentumok.....	7
4.1. Összeférhetetlenség és határozatképesség vizsgálata	7
4.2. Az ülés levezetésének lépései	8
4.2.1. Illetékesség megerősítése.....	8
4.2.2. Formai alkalmassági követelmények ellenőrzése	8
4.2.3. Tudománymetriai mutatók ellenőrzése	9
4.2.4. A tudományos teljesítmény minőségi értékelése	11
4.2.5. Tudományos közéleti tevékenység értékelése	11
4.2.6. A habitus összefoglaló értékelése.....	12
4.2.7. Rövid értekezéssel pályázók teljesítményének értékelése	13
4.2.8. Javaslat a bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira.....	13
4.3. A bizottsági javaslat és a jegyzőkönyv.....	14
5. Előterjesztés az Osztály és a Doktori Tanács felé.....	14
6. A doktori eljárás további lépései.....	14

Kapcsolódó dokumentumok

1. Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) doktora tudományos cím megszerzésére irányuló pályázat benyújtásához
<https://mta.hu/doktori-tanacs/tajekoztato-az-mta-doktora-tudomanyos-cimre-torteno-palyazat-benyujtasahoz-105291>
2. Az MTA Műszaki Tudományok Osztályának hatályos doktori minimumkövetelményei („A Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimumkövetelményei”)
3. A hatályos doktori ügyrend („Ügyrend az MTA Műszaki Tudományok Osztályának az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban való közreműködéséről”)
4. Előterjesztői útmutató
5. Pályázói útmutató

Ez az útmutató az MTA Műszaki Tudományok Osztálya (rövidítve MTO) hatályos doktori minimumkövetelményei és doktori ügyrendje alapján készült. Kérdés vagy probléma esetén a MTO-t az MTA Doktori Tanácsában (rövidítve DT) képviselő tagokhoz lehet fordulni.

A 2.-5. dokumentumok az MTO honlapjának „DOKTORI ÜGYEK” aloldaláról

<https://mta.hu/doktori-tanacs/a-vi-osztaly-doktori-kovetelmenyrendszer-105378>

tölthetők le.

1. A habitusra vonatkozó követelmények és elvárások

1.1. Általános követelmények és elvárások

Az MTA doktora címre pályázók felé az MTA Műszaki Tudományok Osztálya (MTO) *tételes, számszerű* minimumkövetelményeket és *minőségi elvárásokat* támaszt. *A habitusvizsgálat sikeres lefolytatásához a tételes, számszerű minimumkövetelmények mindegyikének teljesülnie kell, ugyanakkor ezek teljesítése vagy akár túlteljesítése önmagában nem jelenti az elvárt habitus meglétét, ahhoz szükséges a magas szintű, önálló és kiemelkedően publikált tudományos teljesítmény, annak érdemi nemzetközi visszhangja, valamint az aktív és magas szintű részvétel a hazai és nemzetközi tudományos közéletben.* A doktori cím odaítélésében az elért új tudományos eredmények a meghatározóak mind a habitusvizsgálati, mind a bírálati szakaszban. Habár a tudományos kiválóság nem objektíven, számszerűen mérhető, alább megadjuk azokat a szempontokat, amelyek a tudományos teljesítmény és habitus megítélésében szerepet kapnak.

A tételes, számszerű minimumkövetelmények felsorolása megtalálható Az „A Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimumkövetelményei” dokumentumban. Rövid értekezéssel pályázók részére további követelmények is találhatóak ugyanitt. *Fontos kiemelni, hogy a minimumkövetelmények teljesülésének ellenőrzésekor csak azok a publikációk és hivatkozások vehetők figyelembe, melyek az eljárás megindítása előtt az MTMT- ben rögzítésre kerültek.*

Amennyiben a minimumkövetelmények biztonságos teljesítése megállapítható, a habitusvizsgálatot végző Tudományos Bizottság (TB) részletesen elemzi, hogy a pályázó megfelel-e az elvárt tudományos kiválóság kritériumainak, és ennek eredménye alapján alakítja ki véleményét a pályázó tudományos habitusáról.

A TB a habitusvizsgálat során hangsúlyosan figyelembe veszi a pályázó

- tudományos eredményeit (jelentenek-e érdemi hozzájárulást a pályázó szakterületéhez),
- publikációs gyakorlatát (kellően hangsúlyos-e minőségi publikációk jelenléte a teljes publikációs listájában, van-e értékelhető nemzetközi együttműködése, közleményeinek jelentős része elismert és a szakterületen általánosan elfogadott fórumokon került-e publikálásra, kerüli-e a kifogásolható gyakorlatot folytató publikációs fórumokat),
- hivatkozottságát, eredményeinek nemzetközi visszhangját (rangos, a szakterületen általánosan elfogadott fórumokon szerzett, nemzetközi szerzők által közölt hivatkozások mennyiségét, az olyan érdemi hivatkozások meglétét, amelyek eredményeit méltatják vagy ténylegesen alkalmazzák),
- hazai és nemzetközi közéleti tevékenységét (a számszerűen teljesített követelmények teljesítése során megadott tevékenységek mennyire mutatnak tényleges és jelentős tudományos munkát és elismerést).

A habitusvizsgálati szakasz során ezen szempontok megítélése a pályázó MTMT-be feltöltött publikációi, a pályázatban megadott 5 legfontosabb cikke (amelyek közül ajánlatos, hogy legalább 3, de lehetőleg valamennyi a tézisekhez kapcsolódjék), 5 legfontosabbnak tartott hivatkozása, a doktori disszertációhoz kapcsolódó tudományos eredményeinek rövid bemutató leírása, valamint a pályázati anyagból kiolvasható tudományos tevékenysége és elismertsége alapján történik.

1.2. Rövid értekezéssel pályázókkal szemben támasztott követelmények és elvárások

Rövid értekezés benyújtásakor a kérelmezőnek lehetősége van a csupán néhány tíz (legfeljebb 30) oldalas rövid értekezéssel és az ahhoz csatolt, az eredményeket alátámasztó legfontosabb publikációival pályázni. A kérelmezőnek tisztában kell lennie vele, hogy ebben az esetben azt a munkát, amit az eredmények egységes szemléletben és jelölésrendszerben történő megfogalmazása és rendezése jelent, jórészt áthárítja a bírálókra.

Ennek tudatában kell mindent megtennie a kérelmezőnek, hogy a bírálók a tőlük észszerűen elvárható munkaráfordítással is azonosítani és ellenőrizni tudják a tudományos eredményeit.

Az MTA Doktori Tanácsa támogatja a rövid értekezéssel történő pályázási formát, amelyhez kiemelkedő tudományos teljesítményt vár el. *A Műszaki Tudományok Osztálya csak a kiemelkedők között is kitűnő habitusú jelöltek esetében fogadja el ezt a formát, akik a habitusvizsgálati minimumkövetelményeket magasan teljesítik, és további, a tudományos teljesítményre vonatkozó szigorú minőségi követelményeknek is megfelelnek.*

A rövid értekezéssel pályázók értékelésénél – a többi pályázóhoz hasonló módon (lásd 1.1. pont) - a TB fokozott figyelmet fordít arra, hogy a pályázatban foglalt tudományos tevékenység minősége mennyire magas színvonalú. *Ezen túlmenően a Pályázó rövid értekezéséhez csatolt legfeljebb 6 cikkének minőségét, és a pályázó ezekben dokumentált tudományos hozzájárulását is értékeli a habitusvizsgálatot végző TB.*

2. A habitusvizsgálat menete és eredményei

A doktori pályázat beadása után a Doktori Tanács (DT) Titkársága értesíti a MTO-t a pályázatról és arról, hogy a pályázó melyik tudományágban pályázik és melyik Tudományos Bizottságot (TB) tartja illetékesnek a habitusvizsgálathoz. A pályázó anyagai a DT internetes rendszerében (https://dt.mta.hu/mta_doktori/) találhatóak meg.

A MTO a habitusvizsgálati eljárást az alábbi lépésekben bonyolítja le:

1. Az illetékes TB felkérése, illetékességi nyilatkozat

Az MTO elnöke levélben kéri fel a TB elnökét, hogy nyilatkozzon a TB illetékességéről, és illetékesség esetén felkéri a TB-ot a habitusvizsgálat lefolytatására. A TB elnökének összeférhetlensége esetén az Osztály elnöke levezető elnököt kér fel a TB szavazóképes nem összeférhetetlen tagjai közül. Az illetékességet a TB elnöke indoklással visszautasíthatja, ez esetben az Osztály elnöke új bizottságot kér fel, vagy visszaküldi illetékesség hiányában az ügyet a DT-nak.

Az illetékességet elfogadó TB az ügykezelő TB (rövidítve ÜTB).

2. Összeférhetlenség ellenőrzése, előterjesztők felkérése, esetleg vendégbizottság felkérése

Az ügykezelő TB (ÜTB) elnöke ellenőrzi a TB tagjainak összeférhetlenségét, és ha nincs a TB-ban elegendő (legalább 9) szavazati joggal rendelkező nem összeférhetetlen tag, akkor vendégbizottságot kér fel. Az ÜTB elnöke ezután felkér az ügykezelő TB és/vagy a vendégbizottság szavazati joggal rendelkező nem összeférhetetlen tagjai közül legalább két, legfeljebb három előterjesztőt. Kivételes esetekben előterjesztőnek felkérhető olyan előterjesztő is, aki nem tagja az ügykezelő vagy vendégbizottságnak, és/vagy csak PhD fokozattal rendelkezik; *az ilyen előterjesztő a habitusvizsgálat során azonban nem szavazhat.*

3. Előterjesztői vélemények

Az előterjesztők a pályázó anyagai alapján az „Előterjesztői űrlap” kitöltésével készítik el véleményüket, amelyben

- nyilatkoznak a doktori mű formai alkalmasságáról,
- a scientometriai és a tételes publikációs mutatók megfelelőségéről,
- a tudományos közéleti tevékenység minimális követelményeinek való megfelelőségéről,
- a tudományos habitus megfelelőségéről a minőségi követelmények súlyozott figyelembe vételével,
- rövid értekezéssel pályázat esetén a rövid értekezéssel követelményeknek való megfelelőségéről, valamint

- javaslatot tesznek a bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira (minden taghoz egy póttagot is megadva)
Az előterjesztői véleményekről bővebben az „Előterjesztői útmutató”-ban olvashatnak.

A 2027. augusztus 31-ig benyújtott pályázati kérelmeknél átmenetileg még alkalmazhatóak a korábbi követelmények a pályázó kérésére. A korábbi követelmények szerinti eljárásnál azonban az azoknak megfelelő „Kérelmezői adatlap”-ot kell kitölteni és a pályázati rendszerbe feltölteni, és az értékelést is a korábbi követelményeknek megfelelő régi előterjesztői és bizottsági űrlapokon kell benyújtani.

4. A Tudományos Bizottság ülése, bizottsági javaslat, jegyzőkönyv

A habitusvizsgáló ülést az ÜTB elnöke hívja össze. A habitusvizsgáló ülés zárt, azon csak az ÜTB és az esetleges vendégbizottság nem összeférhetetlen tagjai, valamint a MTO-t a DT-ban képviselő tag lehet jelen. Szavazati joguk csak az MTA doktora (vagy tudomány doktora) fokozattal rendelkező személyeknek van, a többi jelenlévő tanácskozási joggal vehet részt az ülésen. Az ülés akkor határozatképes, ha jelen vannak:

- az előterjesztők,
- az ÜTB szavazati joggal rendelkező, nem összeférhetetlen tagjainak legalább fele, a 70 év feletti, távol lévő tagok számát nem számítva bele az összlétszámba,
- az ÜTB és a vendégbizottság nem összeférhetetlen szavazati jogú tagjai közül legalább 9 fő, valamint
- a MTO-t a DT-ban képviselő egyik tag.

A jelen lévő, szavazati jogú tagok szavaznak az alábbi kérdésekről:

- a bizottság illetékessége (*nyílt igen/nem*),
- a doktori mű formai alkalmassága (*nyílt igen/nem*),
- a tudományos habitus megfelelősége, amelynél a minőségi követelményeket súlyozottan vesszük figyelembe, de tekintetbe vesszük a scientometriai és a tételes publikációs mutatókat és a tudományos közéleti tevékenység minőségét is (*titkos pontozásos szavazás*),
- rövid értekezéssel pályázat esetén a rövid értekezéssel követelményeknek való megfelelőség (*titkos igen/nem*),
- a bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira tett javaslat (*nyílt igen/nem*).

A habitusvizsgáló ülése szünetelt javaslatot az ÜTB a „Bizottsági űrlap”-on adja meg, szükség esetén jegyzőkönyv is készül az ülésről.

5. Az MTO ülése, előterjesztés, szavazások, osztályvélemény

A habitusvizsgáló ülése javaslata az MTO ülésén kerül tárgyalásra, ahol az ÜTB elnöke és a habitusvizsgáló ülése szavazati joggal részt vett egyik résztvevő (lehetőleg akadémikus) az ügy előterjesztői. Az MTO ülésének ezen részén csak az MTO nem összeférhetetlen tagjai vehetnek részt, szavazati joguk pedig csak a nem összeférhetetlen, MTA doktora vagy tudomány doktora címmel rendelkező személyeknek van.

Az MTO ülése szavazással foglal állást az alábbi kérdésekben:

- a doktori mű formai alkalmassága (*nyílt igen/nem*),
- a tudományos habitus megfelelősége, amelynél a minőségi követelményeket súlyozottan vesszük figyelembe, de tekintetbe vesszük a scientometriai és a tételes publikációs mutatókat és a tudományos közéleti tevékenység minőségét is (*titkos igen/nem szavazás*),
- rövid értekezéssel pályázat esetén a rövid értekezéssel követelményeknek való megfelelőség (*titkos igen/nem*),
- a bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira tett javaslat (*nyílt igen/nem*).

Az MTO ülése véleményt fogalmaz meg a pályázat habitusvizsgáló ülése eredményéről és javaslatot tesz a bírálatra bocsátásról, valamint a rövid értekezéssel forma támogatásáról.

6. A Doktori Tanács ülése, az értekezés bírálatra bocsátása

Az MTO véleményét a TB javaslatával, és a pályázó pályázói adatlapjával együtt a DT-nak küldi meg. Az ügyet a DT ülésén az MTO azon DT-i képviselője terjeszti elő, aki részt vett az ÜTB habitusvizsgálati ülésén.

A DT dönt a pályázat bírálatra bocsáthatóságáról, valamint a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak személyéről.

A DT megfontolásra visszaküldi az ügyet az Osztálynak, ha az ÜTB és az MTO véleménye ellentétes a habitus megítélése (és így az eljárásra bocsáthatóság) tekintetében. A DT megváltoztathatja a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak személyére tett javaslatot.

A DT döntésével lezárul a *doktori eljárás habitusvizsgálati szakasza*.

3. A bizottság elnökének feladatai

3.1. Illetékességi felkérés, a pályázat befogadása

Az MTO elnöke levélben kéri fel a TB elnökét, hogy nyilatkozzon a TB illetékességéről, és illetékesség esetén felkéri a TB-ot a habitusvizsgálat lefolytatására. A TB elnökének összeférhetlensége esetén az Osztály elnöke levezető elnököt kér fel a TB szavazóképes nem összeférhetetlen tagjai közül.

A TB elnöke vagy levezető elnöke megvizsgálja a bizottság illetékességét és a bizottsági tagok kompetenciáját a pályázat témakörében, a műszaki tudományokon belüli interdiszciplináris pályázatok esetén figyelembe véve egy esetleges osztályon belüli vendégbizottság bevonását is. *Ha a szakmai illetékesség még vendégbizottság bevonásával sem biztosítható, akkor az illetékességet a TB elnöke indoklással visszautasítja.*

Az illetékességről a felkérés kézhezvételétől számított 15 napon belül kell nyilatkozni, ennek hiányában az illetékességet elfogadottnak tekinti az osztály.

Az illetékességet elfogadó TB az ügykezelő TB (rövidítve ÜTB).

A teljes bizottsági habitusvizsgálatra a pályázat befogadásától számítva 60 nap áll rendelkezésre.

3.2. A habitusvizsgálati ülés megszervezése és előkészítése

A pályázó anyagai, az MTA doktori pályázati rendszere

Az MTA doktori pályázati rendszerébe a https://dt.mta.hu/mta_doktori/ oldalon lehet belépni azonosítás után, ahol az MTA szavazásoknál is használatos AAT azonosítót kell használni. A tudományos bizottság tagjai (az összeférhetlenségről történő nyilatkozat megtétele után) innen tölthetik le a pályázó anyagait, a TB elnöke és titkára pedig előterjesztőt tud felkérni és a habitusvizsgálati ülés után a kitöltött „Bizottsági űrlap”-ot is ide tudja feltölteni. *A TB elnöke és titkára csak a saját TB tagjaihoz rendelkezik hozzáféréssel, így, ha van előterjesztő a vendégbizottságból, akkor azt a vendégbizottság elnökének vagy titkárának kell felkérnie.*

Az MTO titkára rendelkezik adminisztrátori jogosultsággal az osztály doktori ügyeiben: ő rendeli az ÜTB-hez a pályázót, és ő minden TB elnöki feladatot el tud végezni.

Fontos tudni, hogy a bevonni kívánt vendégbizottságot is a MTO titkára rendeli a pályázóhoz, így vendégbizottság bevonása esetén egy pályázó kétszer, két TB-hoz rendelve szerepel az MTA doktori pályázati rendszerében.

Az 1. ábra mutat egy ilyen helyzetet az MTA doktori pályázati rendszerében, amikor három pályázó, Szalay Zsuzsa, Dr. Szalay Zsolt és Bécsi Tamás ügyében is vendégbizottság bevonására került sor.

Listázás: Összes pályázó			15	TÁJÉKOZTATÓ									
Pályázó név	Dátumszám	P.azon.	Benyújtott doktori mű címe	Típus	Oszt., Tudományág	Tudományág státusz	Bizottság	Bizottság státusz	1.J.ü.ü.É.É.	1.J.ü.ü.É.É.F.	2.J.ü.ü.É.É.	2.J	
Gyöngyösi László	98/2024/DTT_D	gyongyosi@tit.bme.hu_209_24	Protocols for Quantum Computing and Communications/Kvantuminformatikai protokollok	értékelés	6	Távokodás	Elfogadva	Távokodási Tudományos Bizottság	Elfogadva	Cinkler Tibor	+	Gytrfi László	+
Szalay Zsuzsa	90/2024/DTT_D	szaszuzs_207_24	Az épületek által okozott környezetterhelés csökkentési lehetőségei	értékelés	6	Építő-, Építészettudomány	Elfogadva	Energetikai Tudományos Bizottság	Elfogadva				
Szalay Zsuzsa	90/2024/DTT_D	szaszuzs_207_24	Az épületek által okozott környezetterhelés csökkentési lehetőségei	értékelés	6	Építő-, Építészettudomány	Elfogadva	Építészeti Tudományos Bizottság	Elfogadva	Kálmár Ferenc	+	Imre Attila	+
Hosszú Gábor László	84/2024/DTT_D	hosszu.gabor.laszlo_231_24	Speciális mintarendszerek és magzati szívhangok informatikai modellezése	értékelés	6	Informatika	Elfogadva	Informatikai Tudományos Bizottság	Elfogadva	Szirmay-Kalos László	+	Szolgay Péter	+
Horváth Imre	1/2024/DTT_D	horvath,imre_37_22	Underpinning and advancing cognitive engineering of intellectualized cyber-physical systems / Intellektualizált kiber-fizikai rendszerek kognitív tervezésének megvalósítása és fejlesztése	értékelés	6	Műszaki tudomány	Elfogadva	Gépszerkezettani Tudományos Bizottság	Elfogadva	Váradi Károly	+	Vadászné Bogdár Gabriella	+
Szabó Géza	17/2025/DTT_D	szazu_296_24	Smart Network Solutions for Industry 4.0: Leveraging 5G Network Exposure and Adaptive Industrial Applications/Intelligens hálózati megoldások az Ipar 4.0 számára: programozható 5G hálózatok és adaptív ipari alkalmazások	értékelés	6	Távokodás	Elfogadva	Távokodási Tudományos Bizottság	Elfogadva	Jereb László Tibor		Szabó Csaba Attila	-
Dr. Szalay Zsolt	74/2025/DTT_D	zsolt.szalay_332_25	Automatizált járműrendszerek közlekedésbiztonságának validációs módszerei	értékelés	6	Közlekedéstudomány	Felkérve	Automatizálási és Számítástechnikai Tudományos Bizottság	Elfogadva				
Kovács Róbert Sándor	16/2025/DTT_D	kovacs_r_125_25	Két időskálás hővezetési modellek elemzése és alkalmazása heterogén anyagokra	értékelés	6	Aramlás- és hőtechnika	Elfogadva	Aramlás- és Hőtechnikai Tudományos Bizottság	Elfogadva	Házi Gábor	+	Kristóf Gergely	+
Dr. Szalay Zsolt	74/2025/DTT_D	zsolt.szalay_332_25	Automatizált járműrendszerek közlekedésbiztonságának validációs módszerei	értékelés	6	Közlekedéstudomány	Felkérve	Közlekedés- és Járműtudományi Bizottság	Elfogadva				
Bécsi Tamás	64/2025/DTT_D	becsitamas_329_25	Machine Learning Methods for Control and Situation Representation in Automated Driving / Gépi tanulási módszerek automatizált járművek irányítására és forgalmi helyzetek felképezésére	értékelés	6	Közlekedéstudomány	Elfogadva	Közlekedés- és Járműtudományi Bizottság	Elfogadva	Császár Csaba	+	Zerándy Ákos	
Bécsi Tamás	64/2025/DTT_D	becsitamas_329_25	Machine Learning Methods for Control and Situation Representation in Automated Driving / Gépi tanulási módszerek automatizált járművek irányítására és forgalmi helyzetek felképezésére	értékelés	6	Közlekedéstudomány	Elfogadva	Automatizálási és Számítástechnikai Tudományos Bizottság	Elfogadva				
Hajder Levente	28/2025/DTT_D	hajder_274_24	Geometriai alapú háromdimenziós számítógépes látás digitális kamerák és LiDAR érzékelők segítségével	értékelés	6	Elektronika és számítástechnika	Elfogadva	Informatikai Tudományos Bizottság	Elfogadva	Benedek Csaba	+	Szedérikényei Gábor	+

1. ábra

Vendégbizottságok bevonásával értékelt pályázók

Előterjesztők felkérése

Az ügykezelő Tudományos Bizottság (ÜTB) elnöke a habitusvizsgálati ülésre az ÜTB és a bevinni kívánt vendégbizottság nem összeférhetetlen tagjai közül két, vagy maximum három előterjesztőt kér fel. Az előterjesztő felkérése során ügyelni kell arra, hogy az előterjesztő ne legyen összeférhetetlen a pályázóval, és hogy kompetens véleményt tudjon alkotni a pályázó habitusáról annak szakterületén. A felkért előterjesztő azonban maga is köteles meggyőződni arról, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség közte és a pályázó között. Az összeférhetetlenség szabályai részletesen megtalálhatók az MTA Doktori Szabályzatának (https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/Szabalyzatok/Doktori%20Szabalyzat_2_vegleges20180507_1.pdf) 21. paragrafusában. Amennyiben összeférhetetlenség, vagy bármely okból elfogultság áll fenn az előterjesztő és a pályázó között, illetve az előterjesztő úgy véli, hogy nem tud kompetens véleményt alkotni a pályázó habitusáról, akkor azt haladéktalanul jelzi a TB elnökének.

Az előterjesztőket az MTA doktori pályázati rendszerében is fel kell kérni, szükség esetén a vendégbizottság elnökének/titkárának és/vagy a MTO titkárának segítségét igénybe véve. *Az előterjesztőknek a felkéréstől számítva 45 napon belül kell elkészíteniük előterjesztésüket.* Ehhez az „Előterjesztői útmutató” és egy web-es applikáció formájában megvalósított „Előterjesztői űrlap” is rendelkezésre áll. Az előterjesztők a pályázó anyagait az MTA doktori pályázati rendszeréből tölthetik le, előterjesztésüket pedig ugyanide kell feltölteniük.

A habitusvizsgálati ülés előkészítése

A habitusvizsgálati ülés időpontját – időpont-egyeztetés után – az ÜTB elnöke tűzi ki úgy, hogy az biztosan határozatképes legyen, azaz jelen legyenek az előterjesztők, az ÜTB szavazati joggal rendelkező, nem összeférhetetlen tagjainak legalább fele (a 70 év feletti, távol lévő tagok számát nem számítva bele az összlétszámba), az ÜTB és a vendégbizottság nem összeférhetetlen szavazati jogú tagjai közül legalább 9 fő, valamint a MTO-t a DT-ban képviselő egyik tag. *Az időpontot az illetékességi felkérés kézhezvételétől számított legfeljebb 30 nappal ki kell tűzni úgy, hogy a bizottság habitusvizsgálati döntése maximum 60 nap alatt megszülessen.* Az időpontról a MTO titkárát is értesíteni kell.

Az előterjesztői vélemények beérkezése után, de a habitusvizsgálati ülés tervezett időpontja előtt legalább egy héttel kell kiküldeni a meghívót a habitusvizsgálati ülésen részt vevő nem összeférhetetlen ÜTB és vendégbizottsági tagoknak, valamint a MTO-t a DT-ban képviselő egyik tagnak, megjelölve benne

- az ülés pontos helyét (online ülés esetén a részvételi linket) és időpontját,
- az előterjesztői véleményeket az előterjesztői űrlap pdf formátumú változatával,
- a pályázó kitöltött „Kérelmezői adatlap”-ját (3. számú adatlap)

Megjegyezzük, hogy ugyan a pályázó összes anyaga és az előterjesztői vélemények is letölthetőek az MTA doktori pályázati rendszeréből, de kényelmi okokból tanácsos ezeket a meghívóval együtt kiküldeni, vagy egy linken hozzáférhetővé tenni.

3.3. Online és jelenléti ülések

A Műszaki Tudományok Osztályán a nem budapesti tudományos bizottsági tagok kényelme érdekében lehetőség van a jelenléti ülések mellett *online habitusvizsgálati ülések* megszervezésére is. Ezek esetében a titkos szavazást az MTA szavazási rendszerében kell lebonyolítani az ülés után. *Az elektronikus szavazást előre meg kell rendelni az MTA Szervezési Osztályán az ülés időpontjának megadásával az e-valsztas@titkarsag.mta.hu e-mail címre küldött levélben. Az ülést követően pedig kérni kell a szavazás kitűzését úgy, hogy azon csak a habitusvizsgálati ülésen ténylegesen jelen lévő, szavazati jogú tagok vehessenek részt. Célszerű a névsor mellett az e-mail címet is megadni.*

Fontos, hogy csak teljesen problémamentes esetekben ajánlatos online ülést szervezni, amikor biztosítható, hogy a titkos szavazás eredménye összhangban lesz a habitusvizsgálati bizottsági ülésen elhangzottakkal.

4. A bizottsági ülés lebonyolítása, az ülés eredményeit rögzítő dokumentumok

4.1. Összeférhetlenség és határozatképeség vizsgálata

A habitusvizsgálati ülést az ügykezelő TB elnöke vezeti le. Az ülést megelőzően ellenőrzi az ügykezelő bizottság és az esetleges vendégbizottság tagjainak összeférhetlenségét. Ehhez egyrészt figyelembe kell venni a pályázó által megadott összeférhetlenségeket, valamint az MTA Doktori Szabályzata szerinti formális összeférhetlenségeket (lásd MTA Doktori Szabályzatának (https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/Szabalyzatok/Doktori%20Szabalyzat_2_vegleges20180507_1.pdf) 21. paragrafusában.). A habitusvizsgálati ülésen csak az ügykezelő és a vendégbizottság nem összeférhetetlen tagjai vehetnek részt, valamint a Doktori Tanács MTO által delegált tagja. A legalább MTA doktori címmel vagy azzal egyenértékű fokozattal rendelkező résztvevők szavazati joggal, az MTA doktori vagy azzal egyenértékű címmel nem rendelkezők, valamint a DT delegált tagja csak tanácskozási joggal vesz részt az ülésen.

Az ülés megkezdésekor szükséges ellenőrizni, hogy csak az ügykezelő és az esetleges vendégbizottság tagjai vannak jelen. A levezető elnök ekkor ismerteti az összeférhetlenség szabályait, és felhívja a jelenlevőket, hogy aki a felolvasott szabályok szerint összeférhetetlen, az az ülésen nem vehet részt.

Amikor már csak a jogosult résztvevők vannak jelen, akkor szükséges ellenőrizni a határozatképességet. A habitusvizsgálati ülés *határozatképes*, amennyiben

- jelen van mindegyik felkért előterjesztő, és
- az ügykezelő TB szavazati jogú, összeférhetetlenség miatt ki nem zárt tagjainak legalább a fele jelen van, a 70 év feletti, távol lévő tagok számát nem számítva bele az összlétszámba, és
- a szavazati jogú, összeférhetetlenség miatt ki nem zárt jelenlévő ügykezelő bizottsági és vendégbizottsági tagok számának összege az előterjesztőket nem számítva legalább 7.

Az ülésen résztvevőkről jelenléti ívet szükséges vezetni. A habitusvizsgálati ülés érdemi része csak akkor kezdhető meg, ha ellenőrzésre került, hogy

- csak az ügykezelő bizottság és az esetleges vendégbizottság tagjai vannak jelen, valamint
- nincsenek jelen összeférhetetlen személyek.

A habitusvizsgálati ülés *zárt ülés*.

4.2. Az ülés levezetésének lépései

4.2.1. Illetékesség megerősítése

Amikor a TB felkérést kap a MTO-tól a habitusvizsgálatra, az ügykezelő TB elnöke már nyilatkozott, hogy a TB illetékes a pályázó, illetve a doktori mű szakterületén (esetleg vendégbizottság bevonásával). Ezt a nyilatkozatot (az előterjesztők véleményének ismeretében) a habitusvizsgálati ülésnek meg kell erősítenie. *A megerősítés nyílt, egyszerű többségi szavazással történik (igen/nem, tartózkodni nem lehet).*

4.2.2. Formai alkalmassági követelmények ellenőrzése

Az MTA Doktori Szabályzata háromféle lehetőséget sorol fel a kérelemhez mellékelendő doktori műre. Ezek:

1. értekezés,
2. könyv,
3. rövid értekezés.

Az MTA Doktori Szabályzata előírja, hogy bármelyik lehetőséget választja is a kérelmező, a benyújtott műnek megvitathatónak és egymagában alkalmasnak kell lennie a kérelmező tudományos eredményeinek megítélésére.

A doktori mű mellett mindhárom esetben *tézisfüzetet* is be kell nyújtani.

1. Értekezés

Az értekezés benyújtásával a kérelmező többségében azokkal a jól elkülöníthető, saját eredményekkel pályázzon az MTA doktora cím elnyerésére, amelyeket már publikált a szakterület meghatározó nemzetközi folyóirataiban. Az értekezés ezeket az eredményeket egységes jelölésrendszerben és szemléletben foglalja össze, beleértve az eredmények előzményeit pontos irodalmi hivatkozásokkal, az eredmények helyét a szakterületen, valamint áttekinthető bizonyításukat, igazolásukat részletes levezetésekkel.

Az alábbi formai követelményeknek kell megfelelni.

(a) *Az értekezés érdemi fejezeteinek terjedelme* (nem számítva a köszönetnyilvánítást, az előszót, az irodalomjegyzéket, az esetleges függelékeket és mellékleteket) *nem haladhatja meg a 100 oldalt* A4-es oldalmérettel, 12 pontnál nem kisebb betűmérettel, minimum 20, maximum 30 mm-es margókkal és minimum 1-es, maximum 1,5-es sortávolsággal.

(b) Az értekezésnek tartalmaznia kell a tézisfüzetben külön összefoglalt téziseket is, velük azonos megfogalmazásban. A tézispontokat tartalmazza az értekezés „Összefoglalás” fejezete, vagy jelenjenek meg szétbontva, az értekezés egyes fejezeteinek végén, azok összefoglalásaiban. A tézisek a szakterület kutatóinak közössége számára legyenek közérthetően és tömören megfogalmazva.

2. Könyv

Könyv benyújtásával a pályázó *a kérelem benyújtása előtt legfeljebb 3 évvel megjelent, önálló könyvben* közölt saját, jól azonosítható eredményeivel pályázhat az MTA doktora cím elnyerésére. *Ebben az esetben is eredményeinek jelentős részét a könyv megjelenése előtt a szakterület meghatározó nemzetközi folyóirataiban publikálnia kell.* A könyvet a tudományág meghatározó tudományos kiadóinak egyike kell, hogy megjelentesse, a pályázó egyszerezős monográfiájaként. Követelmény, hogy a bírálók a részletes levezetéseket megtalálják a műben.

Lényeges, hogy a doktori mű bírálói nem magát a könyv egészét, hanem a pályázó abban foglalt eredményeit bírálják el, ezért ebben az esetben is fontos szerep jut a *tézisfüzetnek*. A tézispontok megfogalmazására, kialakítására ugyanazok a követelmények vonatkoznak, mint értekezés benyújtása esetén.

3. Rövid értekezés

Az alábbi formai követelményeknek kell eleget tenni.

(1) *A rövid értekezésnek is tartalmaznia kell a tézisfüzetben külön összefoglalt téziseket*, akár fejezetenként, akár egy végső összefoglaló fejezetben, de a tézisfüzetben szereplő megfogalmazással azonosan. A tézispontok megfogalmazására, kialakítására ugyanazok a követelmények vonatkoznak, mint az értekezés esetében.

(2) *A téziseket alátámasztó csatolt cikkek száma ne legyen több 6 db-nál és ezek mindegyike legalább SJR Q1 besorolású legyen.* A kérelmező olyan cikkeket válasszon ki, amelyek a szakterület meghatározó nemzetközi folyóirataiban jelentek meg.

(3) *Mindegyik rövid értekezéshez csatolt cikknél legfeljebb három szerző legyen* úgy, hogy az egynél több szerzős cikkek esetén vagy a cikkben, vagy csatolt társszerzői nyilatkozatokban legyen egyértelmű, melyik szerzőnek mi volt a feladata (konceptió, számítások, mérések, statisztika, szövegezés stb.).

(4) A rövid értekezésre is érvényesek az *értekezéssel kapcsolatos formai előírások (tömör fogalmazás, 12 pontos vagy nagyobb betűtípus stb.)*. Formailag jó megoldás az is, ha a csatolt publikációkat fénymásolatban, egységes lapelrendezéssel egy kötetbe kötik a rövid értekezéssel. *A rövid értekezésből és a csatolt publikációkból összeállított pályázati anyag terjedelme ne haladja meg a 150 oldalt.*

4. Tézisfüzet

A 10-16 oldalas tézisfüzet a kérelmező doktori művében részletesen kifejtett új tudományos eredményeinek tömör, pontokba foglalt összefoglalóját tartalmazza. A tézisfüzet a témaválasztás indoklását, a téma újszerűségének bizonyítását, kapcsolódását mások vagy a kérelmező korábbi eredményeihez, a tézisek kifejtését, valamint az eredmények megtörtént vagy lehetséges hasznosítását tartalmazza.

A tézisfüzetben fel kell sorolni a kérelmezőnek a tézisek témájában megjelent valamennyi publikációját, valamint a csatlakozó szakirodalom legfontosabb közleményeit is.

A formai követelményeknek való teljes megfelelést nyílt, egyszerű többségi szavazással kell eldönteni (igen/nem, tartózkodni nem lehet).

4.2.3. Tudománymetriai mutatók ellenőrzése

A MTO doktori szabályzata a habitusvizsgálati szakaszban tudománymetriai minimumkövetelményeket támaszt a publikációs és alkotási tevékenységre (Q pontszám), az idézettségre (I pontszám), és a tételes publikációs elvárásokra vonatkozóan. *A minimumfeltételeket a Kérelmezőnek maradéktalanul teljesítenie kell.* Ha az előírt minimumkövetelményekből csak egy is nem teljesül, a doktori habitus nem megfelelő, és a doktori eljárás folytatását, azaz a doktori mű bírálatra bocsátását a habitusvizsgálatot végző Tudományos Bizottság nem javasolhatja. *Ismételten hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezek teljesítése vagy akár túlteljesítése önmagában nem jelenti az elvárt habitus meglétét.*

A bizottsági értékelésnél használt tudománymetriai mutatókat az MTMT-ből lehet kinyerni a

https://support.mtmt.hu/doktori_minimum/256.php?author=12345678

linkkel, ahol az „12345678” a pályázó MTMT azonosítója. Az 1. ábra mutat egy példát az ekkor kapott táblázatra.

Publikációs adatok az MTA doktora eljárásokhoz
(minimum követelmények táblázata)
MTA VI. Műszaki Tudományok Osztálya (2025.10.01)

1. A kérelmező publikációs és alkotási teljesítménye (Q-szám)				
Tudományos közlemények	Külföldön megjelent közlemények száma	Magyarországon		Pontszám
		idegen nyelven	magyarul	
összes/utolsó fokozat megszerzésének éve óta)				
Lektorált tudományos folyóiratcikk	120	9	9	175,349
- ebből IF-ral	99	1	0	
- ebből egyszerzős	4	1	0	
Konferenciaköztetben, folyóiratban, könyvrészletben	15	17	18	3,957
Folyóirat cikkek összesen				179,306
Tudományos könyv	0	0	0	0
Tudományos könyvrészlet	2	0	0	0,167
Könyvek összesen				0,167
2. A kérelmező idézettsége (I-szám)				
Független idézők száma (összes, egyéb típusúakkal együtt)				1579
Független idézők száma egyéb típusúak nélkül (I-szám)				1560
Független WoS idézők száma				1101
H-index (független idézetekből)				22
3. A tételes publikációs elvárások				
Magyar nyelvű publikáció				27
Az egyszerzős IF-os cikkeinek száma				5
Az IF-os cikkeinek száma				100
A viszonyított IF-számok összege				169,594
4. Rövid értekezéssel pályázók adatai				
D1 besorolású cikkeinek összegzett szerzői aránya				13,553
5. "C" kategóriájú pályázókhoz				
Tudományos folyóiratcikk külföldi kiadású szakfolyóiratban, idegen nyelvű				108
Tudományos folyóiratcikk külföldi kiadású szakfolyóiratban, magyar nyelvű				0
Könyv szerzőként, idegen nyelvű				0
Könyv szerzőként, magyar nyelvű				0
Könyv szerkesztőként, idegen nyelvű				2
Könyv szerkesztőként, magyar nyelvű				1
Könyvrészlet, idegen nyelvű				2
Könyvrészlet, magyar nyelvű				0
Konferenciaköztetmény folyóiratban vagy konferenciaköztetben, idegen nyelvű				48
Konferenciaköztetmény folyóiratban vagy konferenciaköztetben, magyar nyelvű				18
6. Egyéb minőségi adatok				
Q1 besorolású cikkeinek összegzett szerzői aránya				27,824
Q2 besorolású cikkeinek összegzett szerzői aránya				11,925

1. ábra

Példa az MTMT-ből előállítható táblázatra

Fontos megjegyezni, hogy a táblázatot a pályázó 3. sz. adatlapjának végén is meg lehet találni, ennek adatait pedig a bizottsági értékelés űrlap-kitöltő applikációja (lásd később) automatikusan be tudja tölteni az értékelés megfelelő táblázatába.

A publikációs teljesítményt mérő Q pontszámot növelik a pályázó által megadott maximum 5 jelentős műszaki alkotásából származó pontok. Ezen műszaki alkotások jellege szakterülettől függ, értéküket a tudományos bizottság állapítja meg, és alkotásonként maximum 1 pont adható. A műszaki alkotások közül kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

1. Elfogadott hazai és nemzetközi szabadalmak.

Itt a pályázónak meg kell adnia a társalkotóit, a szabadalom lajstrom számát, címét, MTMT linkjét.

2. Jelentős építészeti alkotások (Az Építészeti Tudományos bizottsághoz tartozó C kategóriánál).
A pályázónak itt meg kell adnia társalkotóit, az alkotás címét, jelentős minősítését (pl. Nívódíj, nemzetközi elismerés, stb.), MTMT linkjét.

4.2.4. A tudományos teljesítmény minőségi értékelése

A habitus megítélésének legfontosabb elemei a pályázati űrlapon megadott 5 kiemelt publikáció (amelyek közül ajánlatos, hogy legalább 3, de lehetőleg valamennyi a tézisekhez kapcsolódjék) és azok rövid szöveges összefoglalása, a pályázó által legjobbnak ítélt 5 hivatkozás és azok szövegkörnyezetének bemutatása, és az MTA doktori értekezéshez kapcsolódó tudományos eredmények rövid szöveges összefoglalója.

Az 5 kiemelt publikáció esetében a habitusvizsgáló ülést előkészítő előterjesztők és a tudományos bizottság is azt vizsgálja, hogy az egyes publikációk

- megjelenési helye mennyire tekinthető az adott szakterületen kiemelkedően színvonalas, rangos fórumnak (kiadó elfogadottsága összhangban az MTA állásfoglalásával, https://mta.hu/mta_hirei/javaslatok-a-kifogasolható-gyakorlatot-folytató-folyoiratok-cikkeinek-kezelesere-az-mta-ajanlasai-az-uj-tipusu-publikacios-visszaelesekkel-kapcsolatban-113234),
- milyen (nemzetközi) együttműködést mutatnak,
- milyen új tudományos eredményt tartalmaznak.

Az 5 legfontosabbnak tartott hivatkozás kapcsán vizsgálat alá esik

- a hivatkozó publikáció megjelenésének helye (rangos folyóirat, könyv),
- a hivatkozó publikáció szerzőinek nemzetközisége,
- a hivatkozó publikáció szerzőinek valódi függetlensége a hivatkozott publikáció szerzőitől,
- a hivatkozás érdemi volta (azaz alkalmazza-e érdemben a hivatkozott publikáció eredményeit, elismeri-e azokat jelentős eredménynek).

Az MTA doktori értekezéshez kapcsolódó tudományos eredmények rövid összefoglalójának világosan meg kell fogalmaznia, hogy a pályázónak melyek azok az új, önálló, nemzetközileg is meghatározó tudományos eredményei, amelyekre tekintettel az MTA doktori címre pályázik. Az eredmények jelentőségének, elismertségének a megfogalmazásból egyértelműen ki kell derülnie. Ezek azok az eredmények, amelyek igazolják, hogy a pályázó alkalmas a pályázott címre, így a habitusvizsgálat ezen szakaszában ez az egyik legfontosabb eleme a pályázatnak. A pályázati űrlapon megadott szövegnek meg kell győznie az előterjesztőket, a habitusvizsgálatot végző TB tagjait, a MTO tagjait és az MTA Doktori Tanácsának tagjait arról, hogy tudományos eredményei érdemi előrelépést jelentenek a pályázó szakterületén.

A fentiek mellett a habitus megítélése kiter a pályázó általános publikációs tevékenységére is: mennyire jellemző a rangos, a szakterületen elfogadott kiadóknál történő publikálás, kerüli-e a kifogásolható gyakorlatot folytató fórumokon történő publikálást. Általában a kevesebb, de színvonalas publikáció kedvezőbb elbírálás alá esik, mint a gyenge minőségű publikációkkal felhígított publikációs lista.

4.2.5. Tudományos közéleti tevékenység értékelése

A tudományos közéleti tevékenységet az alábbi szempontok szerint értékeli a TB.

A felsőoktatási és a doktori képzés területén végzett munka:

1. *TDK-téma vezetése (OTDK helyezés és különdíj):* Csak az OTDK helyezéseket lehet figyelembe venni: a pályázónak legyen legalább (i) egy I. helyezett, vagy (ii) két II. helyezett vagy (iii) két III. helyezett vagy (iv) két különdíjas hallgatója (OTDT honlapon igazolt módon).

2. *Részvétel graduális és doktori képzésben (tárgyelőadó, tárgyfelelős):* Az elmúlt öt évben legyen legalább (i) 2 graduális és 1 doktori képzésben meghirdetett tárgy felelőse/előadója vagy (ii) 5 graduális képzésben

meghirdetett tárgy felelőse/előadója legalább három szemeszteren át (Neptunban történő vagy más hitelesen igazolt módon).

3. *Doktori témavezetés (fokozatszerzés)*: Legyen legalább (i) két sikeresen védett PhD hallgatója, mindkettő 100%-ban vagy (ii) 4 db 50%-ban, vagy (iii) 1 db 100%-ban és 2 db 50%-ban a <https://doktori.hu/index.php> honlapon igazolt módon.

Megbízások tudományos szervezetekben, testületekben:

4. *Részvétel tudományos zsűriben, kuratóriumban, jelentős tudományos presztízsű hazai vagy nemzetközi kutatási projekt- és ösztöndíjpályázatok bírálatában*: Elfogadhatónak tekinthető (i) 1 db nemzetközi pályázat (pl. ERC, Horizon, MSCA, Fulbright stb.) bírálata vagy (ii) 5 db hazai pályázat (pl. OTKA, NKKP, TÉT, egyéb NKFIH pályázatok, Bolyai-, Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj stb.) bírálata.

5. *Részvétel nemzetközi kongresszus/nemzetközi konferencia szervezésében vagy azokon meghívott/plenáris előadó*: A felkérésnek/megjelenésnek a konferencia, kongresszus honlapján, hivatalos programfüzetében láthatónak kell lennie vagy igazoló oklevelet kell mellékelni.

6. *Tisztség hazai és/vagy nemzetközi tudományos szervezetben legalább egy évig*: Nem tagság, hanem tisztség, választott tagság fogadható el, mint például elnök, titkár, senior member, advisory committee/board member, president/chair, deputy president/chair, secretary.

7. *Folyóirat szerkesztőbizottsági tagság legalább 2 évig*: A tagság időszakában a külföldi folyóirat legyen a norvég listában 1 vagy 2 besorolású és a Scopus-ban D1, Q1, Q2 minősítésű, a magyar nyelvű folyóirat A kategóriás minősítésű.

8. *Részvétel tudományos minősítésben (bíráló, bírálóbizottsági tagság)*: Legyen (i) legalább 3 doktori (PhD) dolgozat bírálója vagy (ii) 1 MTA doktori értekezés bírálója vagy (iii) 2 MTA doktori bírálóbizottság titkára vagy (iv) 2 doktori (PhD) dolgozat bírálója és ezzel egyidejűleg 3 PhD bírálóbizottságban titkár.

Tudományos elismerések, kitüntetések:

9. *Elnyert tudományos pályázat (témavezető)*: Legyen (i) legalább 2 db NKFIH által kezelt pályázat (pld. "OTKA" K, FK, PD; NKKP, PIAC, GINOP) témavezetője, vagy (ii) legalább 1 db Lendület csoport vezetője, vagy (iii) legalább 1 db rangos (ERC, HORIZON, HORIZON 2020) nemzetközi pályázat vezetője, alprojekt/munkacsoport munkaszakasz dokumentált vezetője.

10. *Külföldi szakmai tanulmányút vagy külföldi szakmai munkavállalás vagy külföldi vendégprofesszori/vendégkutatói megbízás* (min. 3 hónap) vagy külföldi posztdoktori állás betöltése (a fogadó intézmény saját forrásból fedezi, a nyertest több jelöltből választják ki, a tartózkodás pedig min. 6 hónapos). Hallgatói (alap-, mester és doktori képzés alatti) féléváthallgatások nem számítanak.

11. *Állami vagy MTA által adományozott tudományos díj, kitüntetés*: pl. Magyar Érdemrend és Érdemkereszt különböző fokozatai, Eötvös József-díj, Apáczai Csere János-díj, Trefort Ágoston-díj, Szent-Györgyi Albert-díj, Akadémiai Ifjúsági Díj, Akadémiai Díj, Bolyai-plakett, Széchenyi-díj, Kossuth-díj, Gábor Dénes-díj, illetve jelentős külföldi tudományos díj, amelynek elfogadásához a TB indoklása szükséges a habitusvizsgálat során (kari, egyetemi, vállalati kitüntetések nem számítanak).

A kérelmező minden területen legfeljebb 5 tételt sorolhat fel a pályázatában. Ha több is van, célszerű előnyben részesíteni a nemzetközi és a magasabb szintű szerepeket. Ahol releváns, meg kell adnia az időtartamot és a szervezetet is.

A közéleti tevékenység pozitív megítéléséhez a fenti 11 terület közül legalább 5-ben (rövid értekezéssel pályázók esetén legalább 6-ban) kell értékelhető tevékenységet felmutatni.

4.2.6. A habitus összefoglaló értékelése

A pályázó habitusának összefoglaló értékelése egy rövid szöveges értékelés és egy azzal összhangban lévő titkos pontozásos szavazás segítségével történik.

A tudományos habitus megfelelőségének értékelésénél a minőségi követelményeket hangsúlyosan vesszük figyelembe, de tekintetbe vesszük a scientometriai és a tételes publikációs mutatókat, valamint a tudományos közéleti tevékenység minőségét is.

A titkos pontozásos szavazásnál a habitust a jelenlévő szavazati joggal rendelkező résztvevők 1 és 5 közötti pontokkal értékelik úgy, hogy csak a 70% feletti eredmény számít megfelelőnek.

A rövid szöveges indoklásnál pár mondatban (egy bekezdésben) ki kell térni arra, hogy a pályázó mely eredményeit tekinti a bizottság nemzetközi szintű jelentős hozzájárulásnak a pályázó szakterületéhez. Ezt az indoklást a „Kérelmezői adatlap”-on (3. sz. adatlap) a pályázó által megadott 5 legjobb publikáció, valamint az adatlap „9. A doktori címet megalapozó tudományos munkásság rövid összefoglalója” részében megfogalmazott leírás alapján kell megadni.

4.2.7. Rövid értekezéssel pályázók teljesítményének értékelése

A rövid értekezéssel pályázóknak a „Kérelmezői adatlap”-on az alábbi, a többi pályázónál szükséges adatokon túlmenő adatokat is meg kell adniuk:

- (i) A Scimago Journal Ranking (SJR) szerint D1 besorolású tudományos közleményeinek listáját pontos publikációs adatokkal,
- (ii) független Web of Science (WoS) szerinti hivatkozásainak számát,
- (iii) *a téziseket alátámasztó, legfeljebb 6 darab SJR Q1 besorolású cikk*
 - pontos bibliográfiai adatait és SJR besorolását,
 - a cikkben publikált, a pályázó saját hozzájárulásának tekintett eredmény rövid tartalmi összefoglalását maximum 5 sorban,
 - a többi társszerzők feladatát/hozzájárulását a cikkhez maximum 5 sorban.

Hasonlóan a nem rövid értekezéssel pályázók legjobb 5 közleményének értékeléséhez, a téziseket alátámasztó legfeljebb 6 darab SJR Q1 besorolású cikk minőségének értékelésénél a tudományos bizottság azt vizsgálja, hogy az egyes publikációk

- megjelenési helye mennyire tekinthető az adott szakterületen kiemelkedően színvonalas, rangos fórumnak
- milyen (nemzetközi) együttműködést mutatnak,
- milyen új tudományos eredményt tartalmaznak.

Ezen túlmenően a TB értékeli a többi társszerzők hozzájárulását is az eredményekhez a pályázó saját hozzájárulásával összevetve.

A rövid értekezéssel pályázóknál a tudományos bizottság külön szavazással értékeli, hogy támogatja-e a pályázó rövid értekezéssel történő bírálatra bocsátását.

A támogatást titkos, egyszerű többségi szavazással kell eldönteni (igen/nem, tartózkodni nem lehet), a 70%-osnál jobb eredmény számít támogatónak.

4.2.8. Javaslat a bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira

A habitusvizsgálati ülés résztvevői tesznek javaslatot a doktori mű

- *3 bírálójára* és azok tartalékaira (ezek közül maximum 1 (és annak tartaléka) lehet PhD vagy kandidátusi fokozatú, mindenki másnak legalább MTA (vagy tudomány) doktora címmel kell rendelkeznie), valamint a doktori védési bizottság
 - *elnökére* és tartalékára (szokásosan az MTO akadémikus tagjai közül),
 - *titkárára* és annak tartalékára (szokásosan PhD vagy kandidátusi fokozatú),
 - *tagjaira* és tartalékaikra, az 5 tagból maximum egy lehet PhD vagy kandidátusi fokozattal rendelkező, de csak akkor, ha a bírálók és tartalékaik mind legalább MTA (vagy tudomány) doktora címmel rendelkeznek.

Fontos megjegyezni, hogy az 1. bíráló tartaléka az 1. tartalék bíráló, az első helyen megjelölt bizottsági tag tartaléka az első helyen megjelölt tartalék tag, stb.

Az MTA Doktori Tanácssal történt megállapodás alapján a javasolt védési bizottság tartalék elnökét mindenképpen felkéri a DT az ülésen történő részvételre bizottsági tagként, hogy váratlan akadályoztatás esetén is biztonságosan megtartható legyen a védelem.

Figyelni kell arra, hogy a

- javasolt személyek valamennyien nem összeférhetetlenek legyenek a pályázóval és
- tudományterületi kompetenciájuk lefedje a pályázat tudományterületeit a műszaki tudományon belüli és kívüli interdiszciplináris szempontokból is, és
- munkahely szempontjából minél sokszínűbb legyen a bírálóbizottság és a bírálók.

Ennek érdekében az MTO más tudományos bizottságainak szakterületéről, sőt, más osztályokról is lehet, illetve ajánlatos lehet bírálókat és/vagy bírálóbizottsági tagokat javasolni.

Az előterjesztők is javaslatot tesznek előterjesztésükben bírálókra és a bírálóbizottság tagjaira (az elnököt és titkárt is beleértve). Ha a két előterjesztő javaslata különbözik, akkor a habitusvizsgálati ülés résztvevői az ülésen, vita után választják ki az általuk megfelelőnek ítélt személyeket.

A bírálókra és a bírálóbizottsági tagokra tett bizottsági javaslatot nyílt, egyszerű többségi szavazással kell megerősíteni (igen/nem, tartózkodni nem lehet).

4.3. A bizottsági javaslat és a jegyzőkönyv

A habitusvizsgálati ülésen kialakított és megszavazott javaslatot a „Bizottsági javaslat” űrlapon kell rögzíteni. Az űrlap kitöltéséhez egy űrlapkitöltő web-es alkalmazás áll rendelkezésre, amely az MTO honlapjának „DOKTORI ÜGYEK” aloldaláról elérhető. A kitöltés után a program egy pdf file-t generál, amelyet az MTO titkárnak kell elküldeni, és az MTA doktori pályázati rendszerébe is fel kell tölteni. Ha ez utóbbi nem sikerül, az MTO titkára tud segíteni.

Fontos megjegyezni, hogy a bizottsági űrlapkitöltő alkalmazásba a pályázónak az MTA doktori rendszerébe feltöltött anyagai közül a 3.sz. adatlapot lehet feltölteni, amiből a bizottsági űrlapkitöltő a pályázó alapadatait és tudománymetriai mutatóit is betölti a „Bizottsági javaslat” űrlap megfelelő helyeire.

Minden különleges körülményt és/vagy kérést az osztály felé (például az osztály-előterjesztő javasolt személyét) az űrlap „Megjegyzések” rovatában kell rögzíteni.

Az ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni, ha egy-egy kérdésben komoly vita alakult ki a résztvevők között, vitás kérdések merültek fel, vagy az előterjesztők egymással, vagy a bizottsággal nem értettek egyet. Ha készül jegyzőkönyv, azt is az űrlap „Megjegyzések” rovatában szükséges jelezni.

5. Előterjesztés az Osztály és a Doktori Tanács felé

A habitusvizsgálati ülés javaslata az MTO ülésén kerül tárgyalásra. Az osztályülés előtt a tagoknak a MTO titkára kiküldi a bizottsági javaslatot és indokolt esetben az ülésről készült jegyzőkönyvet.

Az osztályülésen szokás szerint az ügy előterjesztői a habitusvizsgálati ülésen szavazati joggal részt vett egyik résztvevő (lehetőleg akadémikus), és az ülést levezető ÜTB elnök. A habitusvizsgálati ülésen résztvevők a „Bizottsági javaslat” megjegyzés rovatában javasolhatnak ettől eltérő előterjesztőket is.

6. A doktori eljárás további lépései

A habitusvizsgálati szakaszt a *bírálati szakasz* követi, amelynek lépései vázlatosan az alábbiak.

1. Összeférhetlenségi nyilatkozat

A DT Titkársága felszólítására a pályázónak nyilatkoznia kell a kijelölt bírálók és bírálóbizottsági tagokkal kapcsolatos összeférhetlenségről.

2. Bírálók felkérése, bírálatok beérkezése

A DT Titkársága felkér három nem összeférhetetlen bírálót, akik nyilatkoznak, hogy vállalják-e a bírálatot. Ha egy felkért bíráló nem vállalja, akkor a tartalékok közül a neki megfelelő sorszámú újabb nem

összeférhetetlen bírálót kérnek fel addig, amíg nem lesz három bíráló. Ha kifogynak a jelöltekből, akkor új bírálókat kérve visszaküldik az ügyet a MTO-ra.

A bírálatok beérkezése után a DT Titkársága továbbítja ezeket a pályázónak, akinek írásban kell válaszolnia a bírálatokra.

3. Védeés kitűzése

A nyilvános védést a pályázó válaszainak beérkezése után kezdi el szervezni a DT Titkársága. A bírálókkal és a bírálóbizottsági tagokkal történő időpont-egyeztetés után tűzik ki a nyilvános védést úgy, hogy az esetleg nem elérhető bizottsági tagok helyére szükség esetén a tartalék bizottsági tagokból újabbakat kérnek fel. Itt is előfordulhat, hogy kifogynak a jelöltekből, ekkor új tagokat kérve visszaküldik az ügyet a MTO-ra.

4. A nyilvános védés

A nyilvános védés előtt a bírálók és a bírálóbizottság zárt ülést tart. Ezen határozzák meg a bizottsági kérdés(ek)e)t is.

A nyilvános védésen a Pályázó mintegy 20 perces előadásban ismerteti téziseit, elhangzanak a bírálatok és a bírálatokra adott válaszok. A védésre előzetesen írásban is lehet kérdést és véleményt benyújtani.

A védés végén a bírálóbizottság zárt ülésen pontozással értékeli a védést, 70%-nál jobb értékelés számít támogatónak. A bírálóbizottság arról is nyilatkozik, hogy a pályázó mely téziseit fogadja el, és miben látja a doktori mű új eredményeit.

A nyilvános védésen részt vesz az MTO azon DT-i képviselője, aki az ügy előterjesztője volt a DT-on a habitusvizsgálati szakaszban.

5. Az MTO ülése

A nyilvános védés eredménye az MTO ülésén kerül tárgyalásra, ahol az MTO ülése csak azt vizsgálja, hogy történt-e ügyrendi vagy etikai szabálytalanság. Ennek hiányában változtatás nélkül továbbítja a DT felé a bírálóbizottság véleményét.

6. A DT ülése

A DT ülésén megtárgyalják a bírálóbizottság véleményét különös tekintettel arra, hogy a bizottság a pályázó mely téziseit fogadja el, és miben látja a doktori mű új eredményeit. Az ügy előterjesztője általában az MTO azon DT-i képviselője, aki az ügy előterjesztője volt a DT-on a habitusvizsgálati szakaszban és részt vett a nyilvános védésen.